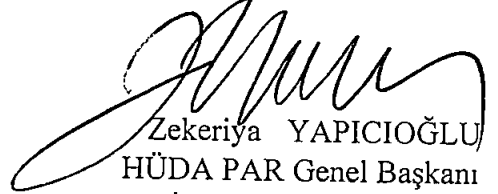

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Feshedilen veya Münfesih Sayılan Terör Örgütleri Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Zekeriya YAPICIOĞLU
HÜDA PAR Genel Başkanı
İstanbul Milletvekili

Şahzade DEMİR
Gaziantep Milletvekili

Faruk DİNÇ
Mersin Milletvekili

Serkan RAMANLI
Batman Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İçişleri , Milli Savunma
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 5-6-2026	Esas No: 2/3711

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
03 Haziran 2026
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
03 Haziran 2026
No: 1869030

GENEL GEREKÇE

Hukuk düzeninin önemli işlevlerinden biri de toplumsal huzuru, barışı ve güvenliği sağlamaya dair genel talep ve ihtiyaçları karşılamaktır. Özellikle kamusal nitelikli hukuk normlarında kamu düzeni, kamu güvenliği, kamu yararı gibi kavramlarla formüle edilen bu işlev, aynı zamanda değişken özellik taşıyan hukuk kuralları ile toplumsal dinamiklerden beslenen siyasetin kesişim alanlarını da belirlemektedir.

Terör ve şiddetin Türkiye'nin gündeminden tamamen çıkartılarak toplumsal dayanışmayı, huzur ve güven ortamının sağlanmasını amaçlayan, TBMM bünyesinde kurulan Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu marifetiyle resmi hüviyet kazanan süreç, ülkemiz açısından her alanda önemli kazanımlar sağlayacak ve tarihi fırsatlar için kapı aralayacak niteliktedir. Güçlü bir siyasi iradeye ve buna paralel gittikçe artan toplumsal mutabakata ve desteğe dayanan bu sürecin sağlıklı işlemesi ve hedefine ulaşması için uygun bir hukuki zeminin de oluşturulması gerekmektedir. Bu süreçte atılacak adımların, yapılacak işlerin hukuki çerçevesinin oluşturulması; hukuk devletinin gereği olduğu gibi süreçle ilgili tüm tarafların ve toplumun yürütülen sürece olan güven ve inancını da artıracak, şeffaflığı ve hukuki öngörülebilirliği de sağlayacaktır. Teklif edilen kanun, söz konusu hukuki çerçevenin ilk aşamasını düzenlemektedir.

Sürecin ilk aşaması olarak silahsızlanma ve terörsüz Türkiye hedefinin gerçekleşmesi; silahların susmasını, şiddet ve çatışma ortamının sona erdirilmesini gerektirmektedir. Çatışmaların, silahlı eylemlerin tarafı olan ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda "*terör örgütü*" olarak tanımlanan örgütsel yapıların insan kaynağı ve diğer unsurları bakımından toplumsallaşmış değişik boyutlarıyla etki alanlarını genişleterek faaliyetlerini sürdürdüğü dikkate alındığında bu örgütlerin tasfiyesini, feshini kolaylaştıracak ve teşvik edecek yasal düzenlemelerin yapılmasının sürecin devamında ve başarısında önemli etkide bulunacağı açıktır.

Kanun teklifi ile; fesih kararı alıp silahsızlanan ve terör eylemlerini terk eden terör örgütü üyeleri hakkında bu Kanunun amacını gerçekleştirmeye yönelik uygulanacak hükümler düzenlenmiştir. Ayrıca fesih kararı alıp silah bırakan terör örgütlerinin takip ve tespitini yapmak üzere "*Gözlem ve Tespit Kurulu*" kurulmuştur. Bu kurulun vereceği bilgi ve raporlar doğrultusunda konunun Milli Güvenlik Kurulunda ele alınması sonrasında Cumhurbaşkanının kararıyla örgütün feshinin ilan edileceği düzenlenmiştir. Böylece silah bırakan terör örgütlerinin tasfiye süreci gerçekçi ve denetlenebilir şekilde hukuki çerçeveye oturtulmuştur.

Teklif edilen kanunda; fesih kararı almamış olsa bile uzun süredir terör eylemlerine ve şiddete başvurmamış veya üye sayısı ve örgütsel teşkilatlanması bakımından örgütsel vasfını ve eylem kabiliyetini yitirmiş terör örgütlerinin de bu kanun kapsamına alınmasını sağlayacak düzenlemeyle, amaçlanan toplumsal huzur ve barışın daha kapsamlı ve kalıcı olması hedeflenmiştir. Böylece yapılan düzenlemenin arızı bir duruma, belli bir kesime yönelik olduğu yönündeki itiraz ve şüpheler de izale edilmiş olacaktır. Toplumun tümüne yönelik genel, eşitlikçi ve hakkaniyeti esas alan bu düzenlemenin teklifin ve sürecin amacına hizmet edeceği açıktır. Ancak münfesihi sayılan söz konusu terör örgütlerinin tespitinin de bu kanunla düzenlenen kurul tarafından yapılacağı ve Cumhurbaşkanı kararıyla münfesihi örgütlerin ilan edileceği hüküm altına alınmıştır.

Teklifte; benzer amaçlarla yapılan düzenlemeler ve mukayeseli hukuktaki örnekler de dikkate alınarak feshedilen veya münfesiş sayılan terör örgütü mensuplarına uygulanacak hükümler konusunda düzenleme yapılmıştır. Bu örgütlerin terör eylemlerine iştirak etmemiş üyeleri, kurucuları ve yöneticileri hakkında ceza verilmeyeceği, başlatılmış olan soruşturma ve kovuşturmaların durdurulacağı, bu kişilerin denetime tabi tutulacağı düzenlenmiştir.

Feshedilen veya münfesiş sayılan terör örgütü mensuplarının diğere terör suçları nedeniyle haklarında verilen cezaların infazında da indirim öngörülmüştür. Suç ve ceza siyaseti açısından bu düzenlemeler yapılırken kamunun cezalandırma hak ve yetkisi ile tesis edilecek toplumsal huzur ve barış ortamındaki kamu yararı ve maslahat arasında denge sağlanmaya çalışılmıştır. Böylelikle sürecin amacına ve ruhuna uygun bir uzlaşma ve helalleşme zemininin oluşmasına da imkân tanınmıştır.

Teklif konusu kanunun amacına ve yaklaşımına uygun olarak; feshedilen veya münfesiş sayılan terör örgütü mensupları hakkında, 5237 sayılı Kanunda öngörülen dava ve ceza zamanasını sürelerinin yarısının uygulanacağı da hüküm altına alınmıştır.

Küresel dengeler, bölgesel gelişmeler, ülke içinde her alandaki değişim ve dönüşümler; birlik ve beraberliğin, barış ve huzurun, dayanışmanın sağlandığı güçlü bir toplum yapısını zorunlu kılmaktadır. Uzun yıllara sâri, değişik nedenleri ve boyutları olan kangren haline gelmiş sorunların çözülmesi amacıyla başlatılan sürecin başarısı için "ilk adım" niteliğindeki hukuki düzenlemeler içeren bu kanun teklifinin sonraki aşamalarda kardeşlik hukukunun tesisi ve geliştirilmesi için de başlangıç olacağı muhakkaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, Kanunun amacı düzenlenmektedir.

MADDE 2- Maddeyle, Kanunun kapsamı ve Teklifte kullanılan bazı kavramların tanımı yapılmaktadır.

MADDE 3- Maddeyle, bu Kanunun uygulanmasında, feshedilen veya münfesiş sayılan terör örgütlerinin bu Kanun kapsamında takibini ve gerekli tespitleri yapmak amacıyla Gözlem ve Tespit Kurulu düzenlenmektedir.

Kurulun, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı başkanlığında İçişleri, Dışişleri, Adalet ve Milli Savunma Bakanlıklarının belirlediği Bakan Yardımcıları ile Milli İstihbarat Teşkilatının belirlediği Başkan Yardımcısından oluşacağı düzenlenmiştir.

MADDE 4- Maddede Gözlem ve Tespit Kurulunun görev ve yetkileri düzenlenmiştir.

Kurula verilen görevlerle, feshedilen terör örgütlerinin fesih sürecindeki durumunun takip ve tespitinin yapılması, münfesiş sayılan terör örgütlerinin de resen veya ilgililerin talebi üzerine tespitinin yapılarak Cumhurbaşkanına konuyla ilgili raporların sunulması hedeflenmektedir.

Maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında, Gözlem ve Tespit Kurulunun çalışmalarının sağlıklı ve verimli yürütülmesi için Kurula verilen yetkiler düzenlenmektedir.

MADDE 5- Maddeyle, Gözlem ve Tespit Kurulunun oluşumu, işleyişi, çalışma şekli, görev ve yetkileri ile sair hususlarla ilgili olarak Cumhurbaşkanına yönetmelik çıkarma yetkisi verilmektedir.

MADDE 6- Feshedilen veya münfesiş sayılan terör örgütlerinin Cumhurbaşkanı tarafından ilanı ile ilgili hususlar düzenlenmektedir.

Gözlem ve Tespit Kurulunun söz konusu örgütlerle ilgili değerlendirme ve tespitlerini içeren olumlu raporunun Cumhurbaşkanına sunulması sonrası konunun Milli Güvenlik Kurulunda görüşülerek tavsiye kararı alınması ve Cumhurbaşkanının uygun görmesi halinde feshedilen veya münfesiş sayılan örgütlerin Cumhurbaşkanı kararıyla ilan edileceği düzenlenmiştir.

Maddede oluşturulan tespit ve denetim mekanizmasıyla bu Kanun kapsamına girecek örgütlerin aşamalı bir şekilde tespitini ve ilanını sağlayacak yöntemin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 7- Maddeyle, feshedilen veya münfesiş sayılan örgütler hakkında uygulanacak hükümler düzenlenmektedir.

Buna göre; bu örgütlerin terör suçlarına iştirak etmemiş üyeleri, kurucuları ve yöneticileri ile bu örgütlere bilerek ve isteyerek yardım eden ya da bu örgütlerin propagandasını yapan kişiler hakkında başlatılmış olan soruşturma ve kovuşturmanın durdurulacağı, bu kişilerin cezalarının infazına başlanmayacağı, infazı devam edenlerin infazının durdurulacağı düzenlenerek bunlar hakkında denetim süresi öngörülmüştür.

Maddenin ikinci fıkrasında, denetime tabi tutulan kişilerin denetim süresi içinde temel şekli itibarıyla cezasının üst sınırı beş yıldan fazla olan kasıtlı bir suç işlememeleri halinde haklarında uygulanacak hükümler düzenlenmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, denetime tabi tutulan kişilerin denetim süresi içinde temel şekli itibarıyla cezasının üst sınırı beş yıldan fazla olan kasıtlı bir suç işlemeleri halinde haklarındaki soruşturma ve kovuşturmalara, cezalarının infazına kaldığı yerden devam edileceği düzenlenmiştir.

Düzenlemeyle, terör ve şiddetin sonlandırılarak toplumsal barış ve huzurun sağlanması amaçlanarak terör örgütlerinin silah bırakması ve feshi teşvik edilmektedir.

MADDE 8-Maddede, feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütü mensuplarının cezalarının infazı düzenlenmektedir.

Buna göre, söz konusu terör örgütü mensuplarının işlediği, bu kanunun yedinci maddesi kapsamı dışındaki terör suçları nedeniyle haklarında verilen cezaların infazında ceza infaz kurumlarında geçirilecek sürelerde indirim yapılacağı, bu kişilerin denetime tabi tutulacağı düzenlenmiştir.

Maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında, denetime tabi kişilerin denetim süresi içinde suç işleyip işlemediklerine göre haklarında uygulanacak hükümler düzenlenmiştir.

Maddedeki düzenlemeyle bu kanunun amacı gözetilerek terör örgütlerinin silah bırakması ve feshi teşvik edilmektedir.

MADDE 9- Maddeyle, feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütü mensupları hakkında uygulanacak zamanaşımı süreleri düzenlenmektedir.

Düzenlemeyle; bu örgüt mensupları hakkında, 5237 sayılı Kanunda öngörülen dava ve ceza zamanaşımı sürelerinin yarısının uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Böylece terör örgütlerinin tasfiye süreçlerinin ve ilgili yargı süreçlerinin sürüncemede kalmadan seri şekilde sonuçlandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 10-Yürürlük maddesidir.

MADDE 11-Yürütme maddesidir.

FESHEDİLEN VEYA MÜNFESİH SAYILAN TERÖR ÖRGÜTLERİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütlerinin tespiti ile bu örgütler ve örgüt mensupları hakkında uygulanacak hükümlerin toplumsal huzuru ve barışı tesis edecek şekilde düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Kanun; feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütleri ve bu örgütlerin mensupları ile bu Kanuna göre kurulan Gözlem ve Tespit Kurulunu kapsar.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Terör örgütü: Cebir ve şiddet kullanarak, siyasî ve ideolojik amaçla devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suç işlemek üzere kurulmuş, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile ceza hükümlerini içeren özel kanunlarda geçen teşekkül, cemiyet, silahlı cemiyet, çete, silahlı çete veya gizli ittifakı,

b) Feshedilen terör örgütü: Fesih kararı alarak silah bıraktığı, cebir ve şiddet yöntemini terk ettiği ve terör eylemlerine başvurmadığı tespit ve ilan edilen terör örgütü,

c) Münfesih sayılan terör örgütü: Fesih kararı almamış olsa bile; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla on yıldır terör eylemlerine başvurmadığı veya üye sayısı ve örgütsel teşkilatlanması bakımından örgütsel vasfını ve eylem kabiliyetini yitirdiği tespit ve ilan edilen terör örgütü,

ç) Kurul: Feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütlerinin gözlemlenmesi ve tespiti için Cumhurbaşkanlığı bünyesinde kurulan Gözlem ve Tespit Kurulunu, ifade eder.

Gözlem ve Tespit Kurulu

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında, feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütlerinin takibini ve gerekli tespitleri yapmak amacıyla Gözlem ve Tespit Kurulu kurulmuştur. Bu Kurul, Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlığında İçişleri, Adalet, Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıklarının belirlediği Bakan Yardımcıları ile Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının belirlediği Başkan Yardımcısından oluşur.

(2) Kurul toplantılarına üyeler dışında gündemin özelliğine göre ilgili kurum temsilcileri ve kişiler de çağrılarak bilgi ve görüş alınabilir.

(3) Kurul, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle görev yapar. Cumhurbaşkanı, gerek görmesi halinde bu süreyi bitiminden itibaren altışar aylık sürelerle uzatabilir.

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 4- (1) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Feshedilen terör örgütlerinin takip ve tespitini yaparak Cumhurbaşkanına gerekli bilgi ve raporları sunmak.

b) İlgililerin veya mahkemelerin talebi üzerine ya da resen; münfesih sayılan terör örgütlerinin tespitini yaparak durumu Cumhurbaşkanına rapor halinde sunmak.

c) Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak Cumhurbaşkanınca verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Kurul, görev alanı ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi ilgililerden talep edebilir; gerekli inceleme ve araştırmaları yaptırabilir.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları ile yargı mercileri, Kurulun görevi kapsamında ihtiyaç duyduğu her türlü bilgi ve belgeyi gecikmeksizin Kurula göndermek veya yerinde incelenmesine imkân sağlamak zorundadır.

Usul ve esaslar

MADDE 5- (1) Kurulun oluşumu, işleyişi, çalışma şekli, görev ve yetkileri ile sair hususlar, Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Cumhurbaşkanınca ilan

MADDE 6- (1) Feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütleri hakkında Kurul tarafından yapılan tespit ve değerlendirmeleri içeren olumlu raporun Cumhurbaşkanına sunulması sonrası konu gündeme alınarak Milli Güvenlik Kurulunda görüşülür. Milli Güvenlik Kurulunun tavsiye kararı üzerine Cumhurbaşkanının uygun görmesi halinde feshedilen veya münfesih sayılan örgütler Cumhurbaşkanınca kararıyla ilan edilir.

Soruşturma, kovuşturma ve infaza ilişkin hükümler

MADDE 7- (1) Feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütleri ile ilgili olarak;

a) Bu örgütlerin üyeleri, kurucuları ve yöneticileri hakkında Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları,

b) Bu örgütlere bilerek ve isteyerek yardım eden kişiler hakkında Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesinin yedinci ve 314 üncü maddesinin üçüncü fıkraları delaletiyle 314 üncü maddesinin ikinci fıkrası,

c) Bu örgütlerin propagandasını yapan kişiler hakkında 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları,

kapsamında başlatılmış olan soruşturma ve kovuşturmalarda durma kararı verilir; kesinleşmiş hükümlerden infazı henüz başlamamış olanların infazına başlanmaz, infazı devam edenlerin infazı durdurulur.

(2) Birinci fıkraya göre haklarında karar verilenler üç yıl süreyle denetimli serbestlik tedbirine tabi tutulur. Denetimli serbestlik süresi içinde temel şekli itibarıyla cezasının üst sınırı beş yıldan fazla olan kasıtlı bir suç işlememeleri halinde;

a) Haklarında soruşturma yapılanlarla ilgili olarak kovuşturmaya yer olmadığı kararı, kamu davası açılmış olanlarla ilgili olarak ise düşme kararı verilir.

b) Haklarında mahkûmiyet hükmü verilmiş olanların cezaları infaz edilmiş sayılır, mahkûmiyet kararları bütün hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılır.

(3) İkinci fıkraya göre denetimli serbestlik tedbirine tabi tutulanlar hakkında, denetim süresi içinde işledikleri temel şekli itibarıyla cezasının üst sınırı beş yıldan fazla olan kasıtlı bir suç nedeniyle hapis cezasına hükmedilmesi halinde;

a) Durma kararı verilen soruşturma ve kovuşturmalara kaldığı yerden devam edilir.

b) İnfazı durdurulanların cezalarının infazına devam edilir.

c) Bu kişiler hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

Cezaların infazı

MADDE 8- (1) Feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütü mensuplarının bu Kanunun 7 nci maddesi kapsamı dışındaki terör suçları nedeniyle;

a) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra teslim olanlar hakkında verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezaları toplamının on yılının, müebbet hapis cezaları toplamının yedi yılının, diğer süreli hapis cezalarının ise üçte birinin ceza infaz kurumlarında geçirilmiş olması halinde,

b) Daha önce haklarındaki hüküm kesinleşmiş olanlar ile yargılama süreci devam edenler hakkında verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezaları toplamının on beş yılının, müebbet hapis cezaları toplamının on yılının, diğer süreli hapis cezalarının ise yarısının ceza infaz kurumlarında geçirilmiş olması halinde, iyi halli olup olmadıklarına bakılmaksızın salıverilirler. Bu kişiler beş yıl süreyle denetimli serbestlik tedbirine tabi tutulur.

(2) Birinci fıkraya göre denetimli serbestlik tedbirine tabi tutulanlar, denetimli serbestlik süresi içinde temel şekli itibarıyla cezasının üst sınırı beş yıldan fazla olan kasıtlı bir suç işlememeleri halinde cezaları infaz edilmiş sayılır, mahkûmiyet kararları bütün hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılır.

(3) Birinci fıkraya göre denetimli serbestlik tedbirine tabi tutulanlar hakkında denetim süresi içerisinde işledikleri temel şekli itibarıyla cezasının üst sınırı beş yıldan fazla olan kasıtlı bir suç nedeniyle hapis cezasına hükmedilmesi halinde cezalarının infazına devam edilir, bu kişiler hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

(4) Birinci fıkraya göre belirlenecek ceza infaz kurumlarında geçirilmiş süre, her durumda yirmi yılı geçemez.

Zamanaşımı

MADDE 9- (1) Feshedilen veya münfesih sayılan terör örgütü mensupları hakkında, ilgili kanunlarda öngörülen dava ve ceza zamanaşımı sürelerinin yarısı uygulanır.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.